

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРАКТИКА „УТРИННА ПРИКАЗКА”
Трансформиращ психолого-педагогически и методически
практико-приложен модел за работа на учителя с деца от трета
възрастова група в детската градина

Настоящият трансформиращ психолого - педагогически и методически практико-приложен модел „Утринна приказка“ за работа на учителя с деца от трета група в детската градина отразява трансформацията за осигуряване възможност на детската Личност да развива своето познавателно, социално и емоционално развитие чрез допълнителни методически подходи.

Трансформацията психолого-педагогически и методически практико-приложен модел има за цел да надгради всички постигнати резултати на Педагогическата практика „Утринна приказка“ по време на предишните два (Адаптационен и Целеполагащ), както и да даде нова траектория за развитие на Педагогическата практика.

По този начин трансформирането¹ на Педагогическата практика „Утринна приказка“ би могло да се разпознае в реалното участие на всяко дете в конкретна дейност по време на провеждането на заплануваните за провеждане седем образователни направления.

Адаптационен модел	Целеполагащ модел	Трансформиращ модел
Успешен преход на детето от семейна към нова социална среда	Постепенно утвърждаване на детето от Аз-образа към първоначално личностно самоутвърждаване	Утвърждаване на личностното участие в различни дейности чрез личностна изява
Включване на родители и представители на семейната общност в предварително подготвени дейности	Участие на педагога с редуцирано включване на заинтересовани страни, както и на родители и представители на семейната общност в предварително подготвени дейности	Участие на педагога и частично включване на заинтересовани страни, както и на родители и представители на семейната общност в предварително

¹ Идеята за ролята на трансформацията ще бъде развита допълнително, като използване на т.нар. „трансформиращ преразказ“ ще е в основата на настоящия модел

		подготвено трансформиращо взаимодействие
Формиране на умения за наблюдения и изпълнение при детето	Развитие на умения за конструктивно слушане и споделяне при детето	Развитие на умения за лично участие на всяко дете в трансформиращо взаимодействие
Изграждане за детето на подходяща приемна, подкрепяща, интерактивна, безопасна, мултикултурна хоризонтална и вертикална среда	Развитие изграждането за детето на подходяща приемна, подкрепяща, интерактивна, дигитална, безопасна, мултикултурна хоризонтална и вертикална учеща среда	Използване на изградената образователна (учеща) среда за трансформиращо взаимодействие
Прилагане на игровия механизъм при реализация на определени дейности	Разширяване прилагане на игровия механизъм при реализация на определени дейности	Използване на игровия механизъм при провеждането на трансформиращото взаимодействие
Създаване на условия за право на избор на детето при провеждането на различни дейности	Делегиране на право на избор на детето при провеждането на различни дейности	Използване правото на избор за реално участие на всяко дете в провеждането на трансформиращото взаимодействие
Рутинно провеждане на запланиваните дейности за деня	Постепенен преход към тематичното обучение относно запланиваните дейности за деня	Изработване на методически алгоритъм за провеждане на трансформиращо взаимодействие

Очертават се пет тенденции, свързани с трансформацията психолого-педагогически и методически практико-приложен модел за работа на учителя с деца от трета група в детската градина, които обобщено могат да се видят в таблицата по-надолу:

- обучението на детето в областта на неговото познавателно, социално и емоционално развитие може да се провежда по всяко време и навсякъде в занималнята, като се използва големия ресурс на трансформиращото взаимодействие за овладяване на практически и теоретични знания и умения в процеса на игровия механизъм

- обучението на детето може да се провежда по-индивидуализирано при различна организация на образователната (учещата среда) с оглед развитие на неговия потенциал
- обучението на детето може да се провежда при създаване на условия за избор при определяне на това какво, кога, къде, как, с кого и защо трябва да се учи играейки. Това може да стане факт при една добро структурирано трансформилацио взаимодействие, което да дава свободата за това
- обучението се провежда в условия на повече „делегиране на инициативността и предприемчивостта“ на детето да прилага своите знания и умения за изпълнение на поставени творчески задачи. Така, още от предучилищна възраст, то ще може да практикува своите формиранни знания и умения, които ще ги усъвършенства във времето
- обучението на детето може да се провежда още по-успешно ако се взема предвид неговото познавателно, социално и емоционално развитие при проектирането и актуализиране на трансформиращото взаимодействие, което със сигурност е необходимо да отразява съвременността и полезността на заплануваните дейности

Психофизическо и социално развитие на петгодишното дете

В България ранното детство, така както се дефинира от Комитета за правата на детето, традиционно се разделя на два големи подпериода – същинско ранно детство, което включва възрастта от раждането до третата година, и предучилищна възраст – от 3 години до постъпването в училище. Това разделение е отразено и в съдържанието, управлението и институционалните аспекти на политиките, ориентирани към малките деца.

Съвременните разбирания за ранното детство обаче, разглеждат целия този период от раждането (и дори от момента на зачеване) до постъпването в училище в неговата цялост и изискват последователност и приемственост в публичните политики. Постиженията на детето и промените, настъпващи във възрастовия диапазон 4-5-6 години, влияят върху насоката на развитие в следващия – например овладяването на речта и нейното богатство през първите години е предпоставка за добри образователни резултати на по-късен етап. Само по себе си записването на 5-годишното дете в детска градина обаче не е достатъчно условие за постигане на положителни ефекти за неговото когнитивно, емоционално и социално развитие. Качествената подготовка на 5-годишното дете е определяща за старта в училище и за резултатите на децата още в началния образователен етап.

Все повече изследвания подчертават необходимостта достъпността до програмите за предучилищно образование да бъде обвързана и с тяхното качество. Гарантирането на качеството на възпитателната работа и предучилищната подготовка с на 5-годишното дете изисква осигуряване на ефективен мониторинг и изследователски и аналитични предпоставки за непрекъснато подобряване на програмите за предучилищно образование.

Предлагането на съобразени с възрастовите особености на децата и гъвкави по отношение на индивидуалните им потребности и потенциал програми, прилагани от висококвалифицирани екипи, е най-добрият начин да бъдат преодолявани опасенията на родителите, че предучилищната подготовка е просто ранно започване на училище, което е неподходящо за децата и може да оцети пълноценното изживяване на детството им.

През петата година детското развитие е процес, който има много измерения и включва динамични промени в различни области – физическо развитие и здраве, когнитивно, езиково и социално-емоционално развитие. Процесите, протичащи във всяка една от тези области, са взаимосвързани и неделими от другите. Напредъкът в една област служи като стимул за останалите и обратно – изоставането в една област може да доведе до изоставане в други. Поради тези причини политиките в сферата на предучилищното образование следва да бъдат цялостни, последователни, интегриращи широк спектър от заинтересовани страни, инструменти и подходи, добре координирани, синхронизирани и взаимно допълващи се, за да се осигурят оптимални условия за пълноценно развитие на децата – от доброто физическо здраве и психическо благополучие до социалните умения и готовността за учене през целия живот.

Изследванията на човешкия мозък през последните години допринасят много за разбирането на механизмите, които са в основата на развитието през 5-тата година от живота. Те извеждат този период от живота като особено значим за формиране на важни мозъчни функции и психични процеси с влияние върху здравето, поведението и ученето през целия живот на човека. В своето комплексно влияние генетичните предпоставки, средата и ранният опит на 5-годишните деца във взаимодействието им със заобикалящия свят формират развиващия се мозък. Ключов фактор в процеса на изграждане и съзряване на неврални вериги са стимулите, постъпващи от двете основни социални институции

семејство и детска градина. Колкото повече петгодишното дете общува, играе, използва различни сетива и има досег със света на възрастните и връстниците, толкова повече нараства броят на новосъздадените неврални връзки и вериги. Първоначално се изграждат вериги от по-нисш поря̀д̀к̀, които са основа за формиране на базисни способности. Те участват в изграждането на по-сложни вериги, които от своя страна са предпоставка за развитие на по-комплексни мозъчни функции. Ако основополагащите неврални вериги не бъдат изградени правилно в тази фаза от развитието, много по-трудно и по-бавно ще се изградят по-висшите интелектуални, социални и емоционални умения, необходими за пълноценно развитие на индивида в обществото. Това развитие не може да се случи от само себе си – ако мозъкът не получава адекватни въ̀н̀ш̀ни стимули като палитра от звуци, картини, докосвания и движения, физическа активност, реч, проблеми за решаване, той няма да бъде в състояние да формира достатъчен капацитет. Четенето и разказването на приказки, пеенето на песни и воденето на разговори са форми на общуване на възрастните (родители, учители и пр.) с петгодишните деца, корелиращи с постиганите по-късно резултати в училище. Отзивчивата и стимулираща образователна среда в детската градина е жизнено важна за пълноценното развитие на 5-годишното дете. Като значим социален партньор детският учител осигурява на 5-годишното дете емоционална опора и му позволява да развие чувство за сигурност.

Развитието в петата година от живота е динамичен, многообхватен и сложен процес, който се обуславя от взаимодействието на наследствените фактори с въ̀н̀ш̀ната среда – материална и социална. Във всеки един момент наследствеността и условията на средата могат да бъдат както източник на влияния, които да благоприятстват и подпомагат детското развитие, така и на рискове. Съвременните изследвания показват, че натрупването на много рискови фактори значително увеличава

вероятността детето да не може да достигне своя потенциал в определени области на развитието. Същевременно, предучилищното детство е периодът, когато чрез подходящи интервенции не само може да се намали въздействието на рисковете, но и да се ускори влиянието на онези фактори, които подпомагат индивидуалното детско развитие.

При петгодишното дете години се изграждат основополагащите структури и процеси на почти всяка система в човешкия организъм и се овладяват базисни способности, които са основа за по-нататъшно развитие. Съвременните научни постижения в областта на неврологията, биологията, психологията и социалните науки показват, че този период дава незаменима възможност за цялостното физическо, умствено, емоционално и социално развитие на личността – за формиране на любопитството към света и желанието за учене, за изграждане на конструкта Аз-увереност и отношение към другите, за поставяне на основите на физическото и душевното здраве в зряла възраст.

С встъпването си в петата година от живота децата развиват знания и умения, овладени както при общуването в семейна среда, така и посредством включването си в организирани форми на грижа и обучение. Те продължават да се нуждаят от стимули за учене и познание, от емоционални и социални контакти, както и от гарантиране на условия, в които правото им на живот в здраве и сигурност и добро качество на семейната и институционалната среда е осигурено.

В този етап развитието чрез общуване в семейството и в детските градини е предпоставка за формиране на предучилищна готовност, която може да гарантира по-добри резултати в училище и процесите на учене през целия живот. Това е и етап, през който участието на детето в организирани форми на образование и грижи може да допринесе за намаляване на неравенствата в развитието, породени от въздействието на различни неблагоприятни фактори, свързани със семейната среда.

Данните от изследването PIRL (Progress in International Reading Literacy Study) доказват наличие на значими дистанции по отношение на различните видове четивна грамотност при четвъртокласниците, които преди да постъпят в училище са слушали приказки по-често, отколкото връстниците им, които не са имали шанс. Често липсата на такива форми на общуване с героите от художествената литература са симптоматични за множество проблеми на социалното развитие. Воденето на обикновен разговор или пеенето на песни, дори само понякога, има ефект върху развитието на петгодишното дете. Връзката между традиционния модел на общуване между децата и тяхното обкръжение чрез разказване на приказки и постиженията на децата в областта на четенето в по-късното детство е много голяма. Децата, на които са разказвани приказки, често имат с почти 20% по-високи резултати в четивната си грамотност.

Детето на пет години има стабилни движения, много добра координация между ръцете и краката, голяма сръчност в ръцете и впечатляващ контрол над фините движения. Въз основа на тези двигателни придобивки то може да преписва букви, които вижда, но и да пише с главни букви, да движи всеки от пръстите си поотделно, да оцветява без да излиза прекалено извън очертанията, може да подстри моливите си, да копира сложни рисунки, да изреже хартия по определени очертания и да изписва името си на ред от тетрадка.

Постиганията на 5-годишното дете се виждат и в игрите му. Може да пази равновесие, да подскача от единия си крак на другия, да се люлее само, може да се качва и слиза от пързалката, да играе футбол или други спортове, да владее много добре топката, да я хваща с една ръка, да скача на въже или да играе тенис, да кара колело на две гуми, да плува, да кара кънки, да прави упражнения на лостове и др.

Постиганията в областта на моториката на 5-годишното дете намират приложение и в неговото самообслужване, което означава, че то

може да се облича само, като избира дрехи, подходящи за външните атмосферни условия, да пресича само улици с голямо внимание, да приготвя прости ястия, да използва нож, да се къпе само (без това да означава, че няма нужда от вашето наблюдение), да връзва обувките си, да пренася предмети (например да помага при слагането на масата) и др.

Детето на пет години може да запамети и да каже номера на телефона си, адреса, на който живее, дори да разкаже виц, история или събитие от ежедневието си (например да разкаже с подробности как е минал денят в детската градина или предучилищната). Историите му стават още по-интересни с навършването на петата и с навлизането в шестата година. Може да опише даден предмет, като определи формата, цвета, размера му и връзката му с останалите предмети наоколо. Отговорите, които дава на въпросите, които му се задават, са подробни, конкретни и логични. Също така, може да даде определения за думи и понятия, с препратки дори към техните противоположности.

Детето на 5 години придобива ясна представа за времето и може да използва правилно думите, които се отнасят до времето (вчера, днес, утре, преди, след). Именно това развито възприятие и реч на детето му дават възможност да формулира въпроси и да иска обяснение за непознатите неща и ситуации.

Детето на пет години брои, разграничава много от малко, различава дясно от ляво, казва азбуката, пише името си, класифицира предмети в зависимост от размера им, различава предмети, които са подредени един до друг (1-ви, 2-ри, 3-ти и т.н.), разграничава малки от главни букви и да ги свързва една с друга и др., влиза в роли и обича драма-дейности.

Детето на пет години е един умален вариант на възрастен човек. Това означава, че социалните му контакти се разширяват и взаимоотношенията му не се ограничават единствено до общите игри. Детето води разговори с връстниците си, но и с възрастните от

обкръжението си, може да изрази чувствата си и да разбере чувствата на другите. По този начин може да утеши даден приятел, брат си или сестра си, или някой от родителите си, ако са разстроени. Приятелите му вече не са тези, които семейството му налага, а ги избира ясно от широк кръг потенциални приятели, с които се запознава в училище или в извънкласните дейности. Сега социалното му поведение, при нормални обстоятелства, е приемливо и съответства на законите на живота на възрастните, играе и се наслаждава на груповите игри, като споделя играчките и нещата около себе си с другите деца.

Детето на пет години е по-стабилно при проявленията на емоциите си, защото те имат по-малка интензивност. Това произтича главно от факта, че детето на пет години може да разграничи ясно себе си от останалите. Срам, самооценка, гордост, вина са някои от чувствата, които детето на 5 години изпитва за пръв път. В резултат то започва все по-осъзнато да възприема социалните и груповите норми (изпитва гордост, когато действията му отговарят на нормите и притеснение, когато действията му са в разрез с нормите). Поради развитите си речеви способности, детето на тази възраст може да освободи емоционалния си заряд, като изрази това, което чувства с думи и със средствата, с които разполага (език, движения на тялото, интонация на гласа и т.н.).

Детето на пет години притежава силна мотивация за участие в ситуации, които актуализират съдържателно емоциите от предишни режимни моменти (последните няколко часа) и които повторени неколkokратно през деня насърчават прилагане на знанието в сходни ситуации, което означава проактивна промяна на мисленето и поведението. Затова през петата година от живота е подходящо децата да се включват в ситуации, които им доставят силни преживявания и които повтарят съдържателно информацията за изучаваните обекти. Особено подходящи за петгодишното дете са игрови ситуации, имитиращи

социалните отношения от света на възрастните хора. Често детските игри от този период повтарят съдържанието на приказки и филми, в които моделът на социални взаимоотношения е представен по достъпен начин. Игровият механизъм се явява експерименталното пространство за репетиране на разпознатите от близкото социално обкръжение, разнообразни поведенчески модели. Така детето на пет години има просоциалната годност за адаптация към разнообразните социални отношения между участниците в играенето. Участието в съвместни игри е признак на способността на петгодишното дете да приема не само възможното развитие на игровата ситуация (по силата на преднамерената памет), но и като съиграч да бъде социално ангажирано. Следователно при обмислено разгръщане на съдържанието на образователните дейности (игрова, познавателна, предметно-практическа и приложна) в трета група на детската градина е възможна позитивна трансформация в поведенческите прояви на петгодишното дете – от импулсивни към организирани и в насочеността на формите на междуличностно общуване – от лично към делово.

**Организационни и методически предпоставки за прилагане
трансформираният психолого-педагогически и методически
практико-приложен модел за работа на учителя с деца от трета група
в детската градина при провеждане на Педагогическата практика
„Утринна приказка“**

Формирането на умения за конструктивно слушане и разбиране на текст, а след това да се преразказва със свои думи се осъществява в предучилищна възраст. В този период се формира културна компетентност и умения за изразяване, умения за обмисляне на разказваното, за използване на езиковите средства на художествената реч².

---

² Като реализация на една от 9те ключови компетентности според чл. 77 от ЗПУО

Възпроизвеждането на сюжет в неговата логическа последователност или интерпретирането на текст на приказка, при което се изразява на несвидетелско отношение е методическият похват *трансформация преразказ*, често използван поради интереса на децата към сюжетно-събитийната линия на приказката. Разгърнато свързано изложение на предварително прослушан художествен текст е преразказ, при който детето заимства готово съдържание, готова форма. Основните изисквания към създавания от детето *трансформация преразказ* са:

- съдържанието на художествения текст да се пресъздава вярно, изчерпателно и в съответствие с развитието на действието като не се допускат моменти с коментарен характер
- да се преразказва като се спазва логиката в развитието на действието без да се пропускат и разместват епизоди, без да се допускат извънконтекстови асоциации, без да се вмъкват нови епизоди или моменти в случката
- да се изразява несвидетелско отношение към разказаното от автора при преразказването от детето
- да се използват правилно думите ориентири от художествения текст, логическите опори наред с думите от лексикалния запас на детето
- да се изгражда преразказът образно, въздействащо, точно и езиково адекватно
- пряката реч, употребена в художествения текст, да се трансформира в непряка
- да се преразказва в подходящо глаголно време (сегашно историческо време) и в съответните му спомагателни глаголни времена и наклонения
- да се следи за придържане към предварително уточнен план за преразказване; за пълнота, съдържателност и плътност на преразказа

- да разказват самостоятелно без прекъсване с въпроси от страна на учителя

Изискванията към качествата на *трансформацията преразказ* нарастват с възрастта, защото речевите възможности на децата също нарастват. Поставянето на дидактична задача за по-пълно, по-логично, по-ритмично, по-изразително и разбираемо преразказване се реализира чрез включване на по-големи по обем и с по-сложна фабула приказки, като детето се учи не само да използва думи и изрази от авторския текст, но и да ги заменя със синоними. Изискванията за култура на речево поведение при преразказване (поза, тон, сила и височина на гласа) също постепенно се увеличават.

Предварителното задълбочено възприемане и осмисляне на художествения текст води до репродуктивна дейност и възпроизвеждане на конкретното образно съдържание, на логиката в развитието на действието, подпомага осмислянето на спецификата на езика и стила на автора, откриването на логическите опори в текста, проява на творчество от страна на детето, като включва и думи от собствения си речник. Пресъздаването на съдържанието и сюжета на приказка активизира репродуктивното мислене и пресъздаващото въображение при децата. Детето, преразказвайки, изминава пътя, набелязан от автора и спазва поставените ориентири, което съдейства за задълбочаване възприемането на приказката. От равнището на езиковата култура и богатството на лексикалния му запас зависи използването на точните думи синоними и достигане до авторското послание. Проявата на творчество и лексикалният подбор показват степента на задълбоченост при възприемане на художествения текст, овладяване на логическата последователност и богатството от образи.

Твърде големият обем на приказката затруднява преразказването. В такива случаи задачата е преразказване на моменти, които са интересни и

предизвикват различни емоции. Правилният подбор на приказките предопределя успешното обучение по преразказване. Приказките със задача за преразказване трябва да са достъпни по размер за детското внимание и памет, да имат занимателен сюжет, добре изразена последователност на действията, ясна композиция, да са богати на сравнения, достъпни по съдържание и близки до личния опит на детето.

Чрез *трансформация преразказ* се постига:

- усъвършенстване уменията на детето да общува с автора на приказката, защото за да изгради преразказа си проследява още веднъж логическата последователност, редуването на събитията, докосва се до художествената образност на творбата, опитва се да я пресъздаде да състави план на преразказа
- формиране на познавателните, социално-емоционалните и граждански компетентности на детето (изпълнява различни роли в общуването с учителя и с другите деца – на слушател и на говорещ)
- усъвършенстване на звуковата култура на речта и активизиране на речника
- разширяване на речниковия запас на детето като усвоява нови думи
- формиране на интерес и внимание към формите на езика
- усвояване на езикови знания, комуникативни умения и речеви отношения в процеса на употреба на свързана реч, използване на речников запас, използване на граматически правилна реч и работа за звукова култура, както и на възприемане и пресъздаване на литературно произведение³.

Яснота, свързаност и логическа последователност са основни характеристики на преразказа като вид монологична реч. Важно е детето-разказвач да умее да акцентира върху главното, да отстранява подробностите, да разказва увлекателно, живо и емоционално. Често

---

³ Според Наредба 5 на МОН текста отразява шестте образователни ядра на ОН БЕЛ

използван методически похват е образецът – преразказ, който е предварително обмислен и подготвен от учителя. Начини на използване на образца – преразказ:

- учителят не дава указания как да бъде изпълнена задачата и детето самостоятелно копира образца, подражавайки
- учителят дава точни указания как да се изпълни задачата, детето осъзнато възприема образца
- увеличава се ролята на детската самостоятелност като се прави анализ на задачата още в началото, без даване на точен образец

Възможно е използването на похвата *трансформация преразказ* от първо лице или преразказ от лицето на различните герои, което изисква преустройство на текста. Трансформирането на текста се изисква от вида на преразказа, който може да е от името на неутрален разказвач, от името на герой, а може да е свързан с внасяне на нов герой, с дописване на край или промяна на край, подмяна на герой и др.. Съществуват значителни различия между преразказа от името на неутрален разказвач и преразказа от името на герой. При трансформиращ преразказ от името на неутрален разказвач детето преразказва като независим наблюдател на случващото се в сюжетното действие. То сякаш изземва функциите на автора и преразказва случката като свидетел. Детето се придържа към особеностите, които са изяснени от учителя по време на предварителната подготовка. Основното глаголно време е сегашно историческо като в зависимост от сюжетното действие не се изключват и спомагателни глаголни времена. Съдържанието се предава вярно, увлекателно и изчерпателно, не се допускат логически несъответствия при подреждането на епизодите, добавяне на моменти или промяна на съдържанието. Пряката реч се преобразува в непряка. При *трансформиращ преразказ* с дидактическа задача от името на герой, чуждият текст се предава от някой от героите в приказката, като за преразказващото дете е необходимо да влезе в ролята

на съответния герой. Основното глаголно време е минало свършено време, като не се изключват и спомагателни глаголни времена и наклонения, в зависимост от сюжетното действие. Не се преразказват епизоди, в които не участва героят.

Предаване на съдържанието на приказка, като се изпълнява поставена творческа задача, е *трансформиращ преразказ*. Глаголът *трансформирам* означава преобразувам, променям. В зависимост от поставената задача при преразказването на приказката могат да се правят промени (трансформации). Латинската дума *трансформация*, която има синонимна замяна на преобразуване, видоизменяне, е в наименованието на този вид преразказ, чрез който се възпроизвежда текст на приказка, но има определена дидактическа задача, към която е необходимо детето да се придържа. Методическата задача определя начина, по който ще се осъществи преобразуването на чуждия текст – било то от името на някой герой, било то от неутрален разказвач.

Трансформиращ преразказ с методическа задача от неутрален разказвач – изискването е чуждият текст да се предаде от независим наблюдател на случващото се в сюжетното действие. Самият преразказващ сякаш изземва функциите на повествователя и преразказва случката като свидетел. Особеностите, към които е необходимо да се придържи ученикът, са свързани с **основното глаголно време – сегашно историческо**, като не се изключват и спомагателни глаголни времена и наклонения, в зависимост от сюжетното действие. Съдържанието на художественото действие трябва да се предаде вярно, увлекателно и изчерпателно, като не се допускат логически несъответствия с структурното подреждане на епизодите, добавяне на несъществуващи моменти или интерпретация на съдържанието. Пряката реч се преобразува

в непряка, като ученикът се придържа към оформянето на текста спрямо нормите на книжовния български език.

Трансформиращ преразказ с дидактическа задача от името на герой – изискването е чуждият текст да се предаде от някой от зададените герои, като за преразказващия е необходимо да влезе в ролята на съответния герой, сякаш ходи с неговите обувки и върши неговите действия. Основното глаголно време е **минало свършено време**, като не се изключват и спомагателни глаголни времена и наклонения, в зависимост от сюжетното действие. Епизодите, в които не участва героят, или не се преразказват, или ако са необходими за логическата последователност на сюжетното действие, се преразказват в глаголна форма на -л, -ла, -ло, -ли. Съдържанието на художественото действие трябва да се предаде вярно, увлекателно и изчерпателно, като не се допускат логически несъответствия с структурното подреждане на епизодите, добавяне на несъществуващи моменти или интерпретация на съдържанието. Пряката реч се преобразува в непряка, като ученикът се придържа към оформянето на текста спрямо нормите на книжовния български език.

Въведение в методиката за трансформиращият психолого-педагогически и методически практико-приложен модел за работа на учителя с деца от трета група в детската градина при провеждане на Педагогическата практика „Утринна приказка“

При провеждането на педагогическата практика „Утринна приказка“ препоръчителната последователност включва отново **подготвителни и операционно-технологични насоки**. Първите насоки са свързани с всички предварителни изисквания, които са изработени, апробирани и приложени в досегашната практика. Вторите – е необходимо да бъдат съобразени с възрастовото развитие на детската личност и водещия мотив

на основната дейност, а именно прилагане на трансформация преразказ като основно средство за реализиране на заплануваните за деня дейности, а именно:

- създаване на подходящо образователно пространство за провеждане на педагогическата практика „Утринна приказка“
- предварително изработване на тематичен план как да се използва съдържанието или героите на приказката в последващите дейности планирани за деня по съответните образователни направления
- въвеждане и представяне на госта за деня – ако е предвидено за деня. Препоръчително е по подходящ начин при условие, че са налице форсмажорни причини да се представи участието на родителите или представители на семейната общност – видео снимка или сканирана такава или директна електронна връзка
- създаване на необходимата атмосфера за начало на утринната приказка
- правене на обща снимка за изготвяне на фото история в края на годината;
- съхраняване на материали, които да послужат за изработване на първа детска книжка в края на годината от всяко едно дете;
- представяне постиженията на децата пред представители на семейната общност в края на годината;
- създаване на условия за драматизация на избрана от децата приказка заедно с представители на семейната общност в края на годината

При подготовката за провеждане на трансформация преразказ, като водещ елемент на ПП „Утринна приказка“ е необходимо да се имат предвид следните допълнителни моменти преди и по време на нейното представяне:

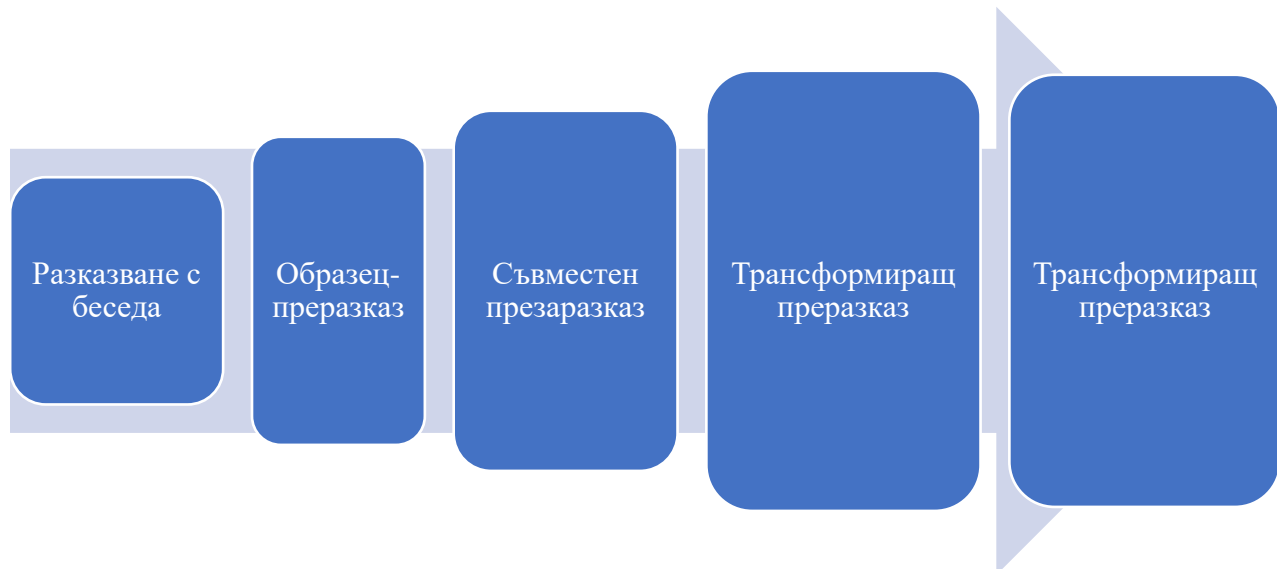
- съставяне на план
- определяне на моментите за преразказване
- речникова работа - определяне на синоними за най-често използваните думи
- представяне на преразказ - образец
- изяснява се типа методическа задача, от чие име ще бъде преразказан текста (Аз съм Хензел. Имам сестричка, която се казва Гретел....)
- пряката реч се трансформира в непряка
- демонстрира се включването или изключването на епизоди от приказката, не се допускат епизоди с коментарен (интерпретативен) характер, в които да се изразява лична позиция, а се придържа към съдържанието, което авторът е създал
- допуска се пренареждане на епизоди, което е подчинено на логиката на приказката
- използва се увлекателен и въздействащ тип изказ
- съставят се кратки и ясни изречения, като не е задължително да се придържа към изразните средства на автора, което е обусловено от възрастовите особености на детето

Методиката на провеждане на трансформация психолого-педагогически и методически практико-приложен модел за работа на учителя с деца от трета възрастова група в детската градина включва 5 основни етапа, като всеки от тях се провежда в определени дни от седмицата:

Ден	Дейност
П	<p>1. Изразителен прочит на приказката, при който ясно интонационно се отделя диалога на действащите лица.</p> <p>Уводна беседа – уточняващи въпроси, с които се предизвиква интерес в детето към съдържанието на приказката, осигуряващи правилното възприемане и разбиране</p>

В	<p>2. Изразителен прочит на приказката, при който ясно интонационно се отделя диалога на действащите лица.</p> <p>2.1. Беседа върху съдържанието и формата на приказката – уточняващи въпроси за уточняване последователността на събитията и действията на героите и активизиране на активния речник, задаване на въпроси върху съдържанието (за какво или за кого се разказва, какво, къде и кога се е случило, какви са основните черти на главните герои) и върху формата (как авторът описва случката, с какво я сравнява, какви интересни думи и изрази използва)</p> <p>2.2. Беседата включва обяснение на думи или изрази, хорово повторение на дума или израз, за да се запомни и употребява, разглеждане на илюстрации към приказката, четене на откъси от текста на приказката от учителя</p>
С	3. Слушане на образец-преразказ
Ч	4. Съвместен преразказ на учителя – дете
П	<p>5. *Самостоятелен преразказ от дете (препоръчително е първият преразказ да се направи от дете, което има изявени езикови способности, за да се даде възможност на останалите деца да получат още един добър образец); подсказване на дума или фраза от учителя, за да се избегнат дълги паузи ако детето е забравило съдържанието; поощрение с усмивка, кимане с глава и кратки думи</p> <p><i>NB* В хода на учебната година дейността предвидена само за петък при показани добри резултати в процеса на представени самостоятелни трансформиращи преразкази е препоръчително да се прехвърли и в четвъртък</i></p>
	<p>При оценяване на преразказите се имат предвид следните критерии:</p> <ul style="list-style-type: none"> - степен на близост до съдържанието на приказката - степен на самостоятелност - отразяване на важните моменти от приказка и тяхната логическа последователност - степен на култура на речево поведение при преразказване (поза, тон, сила и височина на гласа)

	NB** След апробиране на 5 основни елемента на трансформацията преразказ, заплануваните дейности за деня е необходимо да се проведат чрез използването ЦЕЛЕПОЛАГАЩИЯ модел
--	--

ПРИМЕР

Златната гъска

(трансформиращ преразказ от името на неутрален разказвач)

Някога отдавна живее един баща с тримата си сина. Най-малкият се казва Глупчо и всички му се подиграват.

Един ден големият син отива в гората да насече дърва. Майка му слага в торбата вкусни милинки и шише вино. В гората го среща едно старо сиво човече, което е гладно и жадно. Умният син не му дава нищо, защото се страхува, че няма да остане нищо за него. Започва да сече дърва, но удря с брадвата ръката си и се прибира, за да му превържат ръката.

После в гората отива средният син. И той има в торбата си шише вино и топли милинки. И той среща старото сиво човече. И от него то иска глътка вино и хапка милинка. Разумният син не му дава. Наказанието не закъснява. Средният брат удря крака си с брадвата и го носят до дома му.

Тръгва към гората най-малкият брат. В торбата му има питка, замесена с вода и шише стара бира. Не след дълго го среща старото сиво човече. Моли го за глътка бира и късче от питката. Сядат двамата да похапнат. Глупчо вади питката и тя в този миг се превръща във вкусни милинки, а старата бира – в чисто вино. Хапват си вкусно.

Старото сиво човече от благодарност към момъка с добро сърце му казва да отсече старото дърво и в корените му ще намери нещо.

Така и прави Глупчо. В корените намира гъска със златни пера, взема я и тръгва. Стъмва се и той се отбива да пренощува в една странноприемница. Собственикът има три много любопитни дъщери, които искат да си отскубнат по едно златно перо от чудната птица. Чакаат Глупчо да излезе от стаята и влизат.

Най-голямата хваща гъската за крилото, но ръката ѝ залепва за него и тя не може да го отлепи. Втората дъщеря идва, допира се до сестра си и залепва за нея. Идва и третата и тя залепва за сестра си веднага щом я докосва.

Така прекарвали нощта при гъската.

На сутринта Глупчо взема гъската, тръгва, а след него тичат трите залепнали моми.

Сред полето ги вижда попът. Опитва се да им помогне и да ги отлепи, но и той залепва. След време ги среща клисарят и иска да помогне на дядо поп, хваща го за ръкава, но и той залепва.

И няколко селянина се опитват да помогнат, но и те залепват.

Така всички пристигат в един град, в който живее цар, чиято дъщеря е много замислена и никой не успява да я разсмее. Ето защо царят издава закон, че ще даде дъщеря си за жена на този, който я разсмее.

Глупчо се появява пред нея с гъската и всички залепнали за нея, та се размива и не може да спре да се смее. Исква я Глупчо за жена, но царят не го харесва и поставя ново условие – Глупчо трябва да доведе човек, който да може да изпие цяла изба вино.

Глупчо се сеща кой може да му помогне – старото сиво човече. Отива в гората до отсеченото дърво. Там вижда един човек с много тъжно лице. Той разказва, че е много жаден. Глупчо го води в избата и той изпива всичкото вино.

Царят отново не изпълнява обещанието си и поставя ново условие – да доведе човек, който може да изяде цяла планина хляб. Глупчо вече знае какво да прави. Отива отново до отсеченото дърво и отново там вижда човек. Този път той е много гладен. Води го в двора на царя, където има цяла планина от изпечен хляб. Човекът от гората го изядва за един ден.

За трети път Глупчо иска царската дъщеря. Този път царят иска кораб, който може да се движи и по вода, и по суша. И този път старото сиво човече помага на Глупчо.

Царят този път изпълнява обещанието си и дава дъщеря си за жена на Глупчо. Вдигат голяма сватба и живеят дълги години.

ПРИМЕР

Златната гъска

(трансформиращ преразказ от името на Глупчо)

Аз живея с баща си и двамата си братя. Най-малкият съм и всички се отнасят несправедливо с мен и ми викат Глупчо.

Един ден големият ми брат отиде в гората за дърва, но се върна бързо с наранена ръка.

После в гората отиде средният ми брат, но и той се върна бързо с ранен крак.

Дълго молих татко да ме пусне в гората да насека дърва. Най-последно ми разреши. Майка ми сложи в торбата питка, замесена с вода и шише стара бира. Като влязох в гората срещнах старо сиво човече, което ме помоли да му дам от моята питка и от моята бира. Щом ги извадих от торбата те се превърнаха във вкусни милинки и чисто вино. За да благодаря човечето ми каза да отсека едно старо дърво. В корените му намерих гъска със златни пера. Взех я и тръгнах на път.

Настъпи нощ и аз се отбих да пренощувам в една странноприемница. Оставих златната гъска в една стая и отидох да спя.

На сутринта отидох да я взема и що да видя – трите дъщери на собственика бяха залепнали за нея. Аз си взех чудната птица и потеглих. По пътя за тях залепнаха още хора и тичаха след мен.

Стигнах в един град и чух, че царската дъщеря е много замислена и сериозна. Царят е обещал да я даде за жена на този, който успее да я разсмее. Реших да опитам. Отидох пред нея с гъската под ръка и всички тичащи след мен хора. Тя се разсмя и не можеше да спре да се смее.

Поисках я за жена, но царят ми каза, че има още едно условие – трябва да му доведе човек, който може да изпие цяла изба вино.

Спомних си за старото сиво човече, отидох в гората до отсеченото дърво и там видях един човек, който беше много тъжен, защото е жаден. Заведох го в избата на царя и той изпи всичкото вино.

Поисках отново царската дъщеря, но царят постави ново условие – да доведе този, който може да изяде цяла планина хляб.

Отидох веднага до отсеченото дърво. Там седеше много тъжен и гладен човек. Заведох го в царския двор и той изяде цялата планина хляб.

За трети път поисках царската дъщеря и царят постави трето условие – да докарам кораб, който може да се движи и по вода, и по суша.

И този път ми помогна сивото човече, защото съм бил милосърден към него.

Щом царят видя кораба, не можеше да ми откаже. Даде ми дъщеря си жена и ние живяхме честито дълги години.

ПРИМЕР

Златната гъска

(трансформиращ преразказ от името на царя)

Аз имам царство и една дъщеря, която е много умислена и сериозна, никой не може да я разсмее. Ето защо издадох закон, че онзи, който я разсмее, ще се ожени за нея.

Един ден в двора се появи един момък с гъска под ръка, а след нея залепени един за друг тичаха доста хора. Дъщеря ми така се разсмя, че не можеше да спре.

Поиска я той за жена, но аз не го харесах и поставих ново условие – да доведе човек, който може да изпие цяла изба вино. Той се справи, но аз не исках дъщеря ми да има мъж, когото всички наричат Глупчо и поисках

от него да доведе човек, който може да изяде цяла планина хляб. Той се справи и с тази задача.

За трети път я поиска той за жена и аз поставих трето условие – да докара кораб, който се движи и по вода, и по суша. И с това се справи. Повече да не можех да му отказвам. Съгласих се да се ожени за дъщеря ми. Вдигнахме голяма сватба.

ПРИМЕР

Златната гъска

(трансформиращ преразказ от името на сивото човече)

Аз съм едно старо сиво човече, което живее в гората. Един ден срещнах момък и поисках да сподели с мен милинките и виното си. Той ми отказа, защото за него нямало да остане нищо. Започна да сече дърва, но аз направих така, че да си нарани ръката.

На другия ден срещнах друг момък. Помолих го за същото. Но и той ми отказа. Направих така, че да си нарани крака и да се прибере вкъщи.

На третия ден срещнах момък, който имаше в торбата си питка, замесена с вода и стара бира. Той се съгласи да седнем и да похапнем. Аз превърнах питката във вкусни милинки, а старата бира - в чисто вино. За да се отблагодаря за доброто му сърце го посъветвах да отсече едно старо дърво и да вземе това, което намери в корените му.

След време се видяхме отново в гората. Ядох и пих за него, а на третия път му дадох кораб, който върви и по море, и по суша. Направих всичко това, защото той беше добър с мен – отдели от своето, за да даде на непознат.

ПРИМЕР

Златната гъска

(трансформиращ преразказ от името на една от дъщерите)

Един ден в странноприемницата ни дойде момък, който носеше странна птицасъс златни пера. Много исках да си отскубна едно от тях.

Когато той излезе от стаята, аз отидох, хванах гъската за крилото, но пръстите ми залепнаха за него и аз не можех да ги отлепя. С

Скоро дойде и втората ми сестра. И тя искаше да си отскубне златно перо. Допря се до мен и залепна.

След малко дойде и третата. Ние ѝ викахме да не се доближава, но тя не ни послуша и залепна за нас.

На другата сутрин момъкът дойде, взе си гъската, а ние започнахме да тичаме ту наляво, ту надясно след него.

Насред полето ни видя попът и искаше да ни дръпне, но вместо това и той се залепи за нас.

След малко по пътя се зададе клисарят. Спусна се към попа, хвана го за ръкава, но вместо да го издърпа, залепна и той.

Видяхме и селяни с мотики. Попът ги помоли да откъснат него и клисаря, но и те залепнаха.

Така стигнахме до един град, в който момъкът ни заведе пред царската дъщеря. Като ни видя, тя се разсмя гръмогласно и дълго не можеше да спре да се смее.

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРАКТИКА “УТРИННА ПРИКАЗКА“

**Трансформиращ психолого-педагогически и методически
практико-приложен модел за работа на учителя с 5 годишните деца в
детската градина**

ЧЕК-ЛИСТ ЗА ОЦЕНКА

**НА ПСИХОСОЦИАЛНИ РАЗВИТИЙНИ ПОСТИЖЕНИЯ НА ДЕТЕ
ОТ ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА**

Предлаганият ЧЕК-ЛИСТ се предоставя на професионалните екипи на детските градини от пилотните за педагогическа практика „Утринна приказка“ региони Велико Търново, Пазарджик, Плевен, Сливен и София, включени в апробирането на „**Трансформиращ психолого-педагогически**

и методически практико-приложен модел за работа на учителя с 5 годишните деца в детската градина“, като трети етап от реализирането на Педагогическа практика „Утринна приказка“.

Главната цел на ЧЕК-ЛИСТА е да послужи като диагностично средство при анализ на постиженията в познавателното, емоционалното и социалното развитие на 5 годишните деца, резултат от участието им в модела за целеполагане, за учебната 2020 г. – 2021 г.

Оценката се извършва от педагогическия екип (учителите) на съответното дете и се базира на **систематичното наблюдение на вербалното и невербалното поведение** на всяко дете от детската група.

Диагностичната процедура се провежда **два пъти** през учебната 2020 г. – 2021 г.

Диагностичната процедура включва определяне на **степената на изразеност** на съответните **индикатори за психосоциални развитийни постижения**, разпределени съответно в **три групи**:

Група А: Познавателно развитие

Група Б: Емоционално развитие

Група В: Социално развитие

Оценяването е по балова скала, разпределена в **четири оценъчни степени**:

1 – детето постига резултативност по индикатора с допълнителни пояснения от учител;

2 – детето постига резултативност по индикатора с частично насочване от учител;

3 – детето постига резултативност по индикатора като се самокоригира;

4 – детето самостоятелно постига резултативност по индикатора.

ЧЕК-ЛИСТ

ЗА ОЦЕНКА НА ПСИХОСОЦИАЛНИТЕ РАЗВИТИЙНИ ПОСТИЖЕНИЯ

НА ДЕТЕ ОТ ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Дата на диагностичната оценка:.....

Име на детето: .....

Педагогически екип: .....

Име на детската градина:.....

Населено място:.....

ИНДИКАТОРИ ЗА ПСИХОСОЦИАЛНИ РАЗВИТИЙНИ ПОСТИЖЕНИЯ НА ДЕТЕТО ОТ ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА	ОЦЕНЪЧНИ СТЕПЕНИ			
	1	2	3	4
Група А: ПОЗНАВАТЕЛНО РАЗВИТИЕ				
1/ Разбира смисъла на думите, които употребява и конструира различни видове изречения в ежедневноста си реч;				
2/ Назовава правилно предмети, лица, явления, събития и участва в диалог като дава обяснение за своите действия;				
3/ Определя ролята на героите от познати литературни произведения и изразява отношението си към постъпките на даден герой;				
4/ Ориентира се в пространството и времето, като използва понятията напред, назад, нагоре и				

надолу и: в началото - после; по-рано - по-късно; преди - след това;				
5/ Разпознава образи на познати обекти в достъпни художествени творби и използва декоративни елементи за изобразителни дейности с тях;				
6/ Разпознава музикално произведение като го свързва правилно със заглавието му и характеризира звученето на музика, като използва едно-две определения;				
7/ Разбира и следва поэтапно демонстрирани от учителя указания при изработване на изделия от различни материали и ги включва в игрови дейности;				
8/ Има представа за устройства за информация и комуникация - телевизия, аудио-устройства, телефон, таблет и др.;				
9/ Познава характерни различия между популярни спортове, както и местата и изискванията за провеждането им;				
10/ Разбира двигателни задачи и спазва основни изисквания и правила при изпълнение на елементи на различни спортове.				
Общ бал:				
Група Б: ЕМОЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	1	2	3	4
1/ Изразява емоционално отношението си към другите (радост, изненада, интерес, страх, тъга);				
2/ Демонстрира емоционално-чувственото си настроение и начина, по който възприема себе си (спокойствие, вълнение, потиснатост, гняв);				
3/ Изразява интерес към предмети, обекти и хора чрез преживяване на очарование и любопитство;				
4/ Проявява желание да участва в педагогически ситуации чрез стремежа си за непрекъснато разширяване на опита.				
5/ Формира различно отношение към стимулите на образователната среда като активността му се определя от предишни емоционални преживявания с тях, както и от развиването на нови такива				

6/ Взаимодействията с връстниците оказват силно влияние върху себеусещането на детето и то се идентифицира с приятелите си и ги възприема като себеподобни				
7/ Споделя с връстниците преживяванията си от важни събития и търси тяхното одобрение и симпатия				
8/ По силата на външното одобрение на учителя или на връстниците детето е склонно е да се съобрази с моралната гледна точка за ‚добро‘ и ‚зло‘				
9/ Като разбира ‚доброто‘ и ‚лошото‘ поведение на герои от познати приказки детето успява да регулира собственото си поведение и знае кога е нарушило правилата и кога не.				
10/ Грижи се за своята безопасност и за безопасността на другите деца и се стреми към постижения и себеутвърждаване.				
Общ бал:				
Група В: СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ	1	2	3	4
1/ Стреми се да е с чисти дрехи и обувки и да се облича/обува и съблича/събува по указание.				
2/ Поддържа местата за занимания, игра, сън и хранене с помощта на помощник-възпитателя/учителя.				
3/ Играе с децата от групата, като се грижи за своята и тяхната безопасност.				
4/ Партнира на учителя при необходимост;				
5/ Проявява разбиране към връстниците си и им сътрудничи;				
6/ Изслушва и избира едно от няколко възможни решения;				
7/ Разпознава битова и празнична среда и показва готовност и умения да се включи в подготовката на събития.				
8/ Създава приятелства като изразява причини за това, което харесва и не харесва в поведението на околните деца и възрастни.				
9/ Опитва емоционално да свърже желанията си с възможностите на другите, за да удовлетвори собствените си потребности;				
10/ Описва собствените си преживявания и				

ПОСТЪПКИ.				
	Общ бал			

ОБРАБОТКА И ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Инструкция за обработка на суровите данни: сумирайте балова оценка за всяка група психосоциални развитийни индикатори и я нанесете в графата ‘общ бал’.

Количествена и качествена интерпретация на общата балова оценка:

1/ Максималният бал за всяка група психосоциални развитийни индикатори е 40т., а минималният 10т.

2/ Провеждането н диагностичната процедура два пъти през учебната 2019 г. -2020 г. служи за проследяване на постиженията в познавателното, емоционалното и социалното развитие на 5 годишното дете.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. „Приключенията на Франклин и неговите приятели”
2. „Новите приключения на Франклин и неговите приятели”
3. Поредица „Франклин” – 30 книжки

Франклин е голям приятел на децата и винаги е готов да помогне – с любов и доброта. Книжка след книжка пред малките читатели ще се разкрива светът на симпатичното костенурче – неговото семейство и приятелите му, съседите, нещата, които харесва и които не харесва, любимите му играчки, страховете му, радостите му, притесненията му. И заедно с него децата ще научат как да се справят със страха си от тъмнината, с лошите си настроения, с плашещите гръмотевици, с тръгването на училище, ще се научат да подреждат стаята си, да се забавляват, но и да се грижат за близките и приятелите си. Когато си придружен от приятел, всичко е по-лесно.

4. Дейвид Личфийлд, „Мечокът и пианото”

„Мечокът и пианото“ е книга за мечтите, които ни отвеждат далече от дома, и за онези, които остават и ни чакат да се върнем.

Книгата е носител на престижната британска награда за детски книги

„Уотърстоунс“ в категорията картинна книга за 2016 г.

5. Дейвид Личфийлд, „Кученцето, цигулката и приятелството“

Трогателен разказ за приятелството, което остава в сърцата ни за цял живот, в добри и в лоши времена.

6. Поредица „Финдъс и Петсън“ – 9 книги

Старият Петсън си няма никого и е много самотен и тъжен. Един ден неговата съседка му донася кашон с надпис "Зелен грах "Финдъс". Но в кашона няма грах, а малко коте. То става приятел на Петсън и любимец на децата в много страни по света.

- *Невероятните бъркотии, които котарачето Финдъс забърква, забавляват децата и ги превръщат в заклетни фенове на хубавата книга.*
- *Великолепните илюстрации доставят истинска наслада на децата с многобройните детайли и с фантастичната изобретателност на автора си.*
- *Веселите случки с Финдъс и Петсън развиват въображението и възпитават умения да се цени приятелството, привързаността между близките и грижата един за друг.*

7. Поредица „Писма от Феликс“ – 7 книги

Феликс – плюшеното зайче на Софи, пътешества по света и ѝ изпраща писма с разкази за приключенията си и местата, които посещава. Писмата, заедно със снимки, рисунки и карти от пътешествията са оформени като пощенски пликове с марки и печати. Забавни истории, които отвеждат децата на различни места по света и разказват за историята, културата, обичаите и начина на живот на хората там.

8. Поредица „Боско – омайният свят на Тони Улф. Във Вълшебната гора“ – 8 книги

Децата ще опознаят вълшебната гора и ще се забавляват с приключенията на нейните обитатели. В тази гора кипят усилен труд и весели празненства. Всички се стараят да си помагат един на други превъзможват трудностите с усмивка и изобретателност. Великолепните илюстрации на Тони Улф не само помагат на децата с лекота да прекрачат във Вълшебната гора, но и развиват въображението им, вниманието към детайла и уменията да разбират и боравят с образи.

9. Ани Силвестро, „Читателският клуб на Зайко“

През топлите летни дни Зайко обича да се промъква до библиотеката. Скрит зад храстите, той слуша в захлас историите, които една мила госпожица чете на децата, насядали на полянката до входа. Но лятото свършва, става студено и часът за приказки се връща в библиотеката. Зайко не знае какво да прави. Той вече не може без книги! И ето, че се впуска в едно голямо приключение, което променя живота на горските му приятели и им разкрива радостта от четенето.

10. „Историите на Зайко от Долината на морковите“

Той живее в най-красивата, най-спокойна и най-слънчева долина, където растат най-големите, най-вкусни и най-оранжеви моркови на света. Има розово носле, дълги бели уши и е голям сладкодумец. Казва се Зайко и има цял куп интересни истории за вас...

11. „Басните на Езоп”

В книгата са включени 16 от най-хубавите езопови басни. Преразказани увлекателно и с чувство за хумор и живописно илюстрирани, те ще оставят у малките читатели незабравим спомен за първата им среща с непреходната мъдрост на Езоп.

12. Цвета Брестничка, „Небивалици с буквите от А до Я”

Буквите от азбуката буквално оживяват и започват да разказват невероятни истории, изпълнени с много смях и неудържимо веселие. 30 букви, 30 истории и 30 стихчета очакват своите читатели. Това е книга, която показва на децата красотата, богатството и пластичността на нашия език. Книга, в която буквите и думите танцуват сред фойерверките на взривно въображение.

13. Колекция „Незабравими приказки” – 3 книги

„Приказна съкровищница”, „Приказен свят”, „Вълшебни приказки”

Великолепно илюстрирани сборници с приказки на най-известните световни сладкодумци – Шарл Перо, братя Грим, Ханс Кристиан Андерсен

14. Лиляна Дворянова, „Слончето, което искаше да лети”

За какво са приятелите, ако не за да ти помогнат да изпълниш мечтите си? За какво са мечтите, ако изгубиш сърцето си? За какво е сърцето ти, ако си пълен с мъгла? Едно парцалено слонче и една вярна мишка в красива парцалена история с различни краища.

15. Алекс Т. Смит, поредица „Клод” – 3 книги

*Забавни и весели истории за обикновено куче с необикновен живот. Заедно с приятеля си Сър Мъхесто чорапче преживяват забавни приключения и показват на децата, че приятелството и доброто сърце
Илюстрациите са остроумни и елегантни, изпълнени с фин хумор и забавен рисунък.*

16. „Приключенията на доктор Томсън”

В едно обикновено селце, близо до една вековна гора живее един необикновен човек, който говори с животните. Името му е Тим Томсън. Наричат го също Доктор на животните...

17. Дора Тот, „Приключенията на понито Бриз и неговите приятели” – 4 книги

Във фермата край тополите постоянно се случва нещо интересно и винаги е шумно и весело. Независимо дали навън се сипят снежинки, или сред дъх на пролетни цветя щъркелът Дългоклюн се завръща от Африка, Бриз и приятелите му – момиченцето Борчи, козелът Вироглавко, агънцето Йоши, никога не скучаят. А богатите илюстрации ще помогнат на малките читатели с лекота да се пренесат в уютната ферма край тополите и с интерес да изслушат приказките.

